

4.3.6. Pszenżyto

Pszenżyto ozime								
<p>Opis: jest nowym gatunkiem zboża, powstałym ze skrzyżowania żyta z pszenicą. W Polsce pszenżyto uprawia się na powierzchni zajmującej około 750 tysięcy ha, co stanowi 9,5% całkowitej powierzchni zasiewów zbóż. Średnie plony pszenżyta w ostatnich latach kształtowały się na poziomie 35 q/ha, ale w korzystnych warunkach możliwe jest uzyskiwanie plonów rzędu 63 q/ha. Potencjalne możliwości produkcyjne pszenżyta są większe niż gatunków wyjściowych – czyli pszenicy i żyta – gdyż kwiatostan wytwarza większą liczbą kwiatków.</p> <p>Główna część użytkowa rośliny: owoc – ziarniak.</p>								
A	Zbiór			B	Nawozy			
	1.	plon	rodzaj plonu		ilość (dt)/ha	1.	N – w czystym składniku [kg]/ha	80
	2.	plon główny	ziarno		40,0	2.	P – w czystym składniku [kg]/ha	40
	3.	plon uboczny	słoma		45,0	3.	K – w czystym składniku [kg]/ha	60
D	Materiał siewny			C	Siew			
	1.	ilość kg/ha	190		1.	rozstawa (cm)	10-11	
				2.	termin siewu	5 IX – 25 IX		
E								
Wymagania glebowe								
Wymagania glebowe pszenżyta są mniejsze niż pszenicy lub jęczmienia, natomiast większe niż żyta. Należy je uprawiać na glebach kompleksu żytniego bardzo dobrego i dobrego. Jest tolerancyjne na słabe zakwaszenie gleby.								
F								
Wymagania klimatyczne								
Ma pośrednie wymagania cieplne pomiędzy wymaganiami żyta i pszenicy (niższe niż pszenica, ale za to wyższe niż żyto). Zaczyna kiełkować w temp 2-6°C, właściwy wzrost i rozwój jesienny przebiega w średniej dobowej temperaturze na poziomie 14°C na początku okresu. Sprzyja to dobremu krzewieniu, a potem właściwemu hartowaniu roślin przed zimą. Wymagania wodne są niewielkie i wynoszą ok. 80-100 mm opadu. Największe zapotrzebowania na wodę pszenżyto ozime wykazuje w fazie strzelania w źdźbło i kłoszenia – ok. 45 mm w kwietniu, 60 mm w maju, 30 mm w pierwszej połowie czerwca oraz ok. 70 mm w drugiej i w lipcu. Negatywna reakcja na niedobory wody jest mniejsza niż pszenicy ozimej. Optymalne opady dla pszenżyta jarego wynoszą odpowiednio: 40 mm w kwietniu, 60 mm w maju, czerwcu oraz w lipcu. Mała ilość opadów w sierpniu nie przyspieszy dojrzewania pszenżyta, które charakteryzuje się powolną dynamiką dojrzewania. Natomiast zbyt wilgotny okres od kłoszenia do dojrzałości woskowej może spowodować, że żniwa tego zboża można rozpocząć dopiero w drugiej połowie września.								
G								
Cykl produkcyjny								
<ul style="list-style-type: none"> - podorywka z bronowaniem, - siew nawozów PK, - orka siewna (wałowanie kolczatką), - uprawa przedsiewna (zestaw uprawek), - siew nasion, - nawożenie pogłówne N, - opryski, - zbiór kombajnem, - prasowanie słomy. 								
H								
Przeznaczenie								
Ziarno pszenżyta jest doskonałą paszą dla drobiu i trzody chlewnej. Zawiera więcej białka niż ziarno żyta, jest bardziej strawne niż ziarno pszenicy oraz ma w składzie bardziej korzystne aminokwasy (duży udział lizyny).								
I								
Zmianowanie								
Najlepszymi przedplonami są: rzepak ozimy, rośliny strączkowe i motylkowe zbierane na zielonkę. Dobrymi przedplonami są wcześniej zbierane ziemniaki, a także owies uprawiany po okopowych na oborniku. Pszenżyta nie należy uprawiać po innych zbożach.								